

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ความเชื่อมโยง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย พัฒนาระบบนิเวศ

๒. หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินงานส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต โดยมีหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมดำเนินการตามบทบาทภารกิจ มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคเกษตรกร โดยส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่ที่ผลิตสินค้าเกษตรชนิดเดียวกันอยู่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันรวมกลุ่มเพื่อดำเนินการกิจกรรมร่วมกันในรูปแบบแปลงใหญ่ ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาส่งผลให้เกินขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale)

การส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่นำมาซึ่งการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อม ๆ กับการร่วมมือร่วมใจของเกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิตให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และเพื่อปรับตัวบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก ส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร สร้างความสัมพันธ์แบ่งปันข้อมูลข่าวสารกับชุมชน สถาบัน ภาครัฐ รวมทั้งเป็นการดูแลเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรขนาดเล็ก ต่างคนต่างทำ และมีรายได้น้อยให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดิน สามารถบริหารจัดการร่วมกันมีการรวมกันซื้อปัจจัยการผลิตและรวมกันขายผลผลิต ใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลร่วมกันได้อย่างคุ้มค่าส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีกระบวนการกลุ่มที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ และง่ายต่อการเข้าถึงการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐ ทั้งด้านองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ ๆ แหล่งทุน มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการผลิต มีช่องทางการตลาดรองรับ และสามารถเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการนำไปสู่การพัฒนาตลาดให้กว้างขวางและหลากหลายยิ่งขึ้น มีการผลิตที่ได้คุณภาพมาตรฐาน และมีการปรับรูปแบบการผลิตให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สภาพอากาศ เทคโนโลยีการตลาด การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ เป็นต้น

การดำเนินโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต ในปี ๒๕๖๙ กรมส่งเสริมการเกษตรมุ่งเน้นกระตุ้นให้เกษตรกรเกิดความอยากรู้ เพื่อสร้างความพร้อมด้านจิตใจ สามารถวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหา ความท้าทาย และโอกาส สามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างกลุ่มแปลงใหญ่ ด้วยเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ พร้อมคำนึงถึงการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและความมั่นคงทางอาหารในอนาคต เพื่อแก้ไขปัญหา ก้าวข้ามความท้าทายไปสู่ความสำเร็จ และเกษตรกรมีอัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นพอเพียงกับค่าใช้จ่ายครัวเรือนตลอดปี นำไปสู่การหลุดพ้นวงจรแห่งความยากจน

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ผักและแมลงเศรษฐกิจ มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

๓.๒ เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

คณะกรรมการแปลงใหญ่ระดับอำเภอดอนพุท ณ อาคารศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลดอนพุท อำเภอ ดอนพุท จังหวัดสระบุรี

๕. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๕.๑ กิจกรรมระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลผลิตทางการผลิต

๕.๑.๑ การบริหารจัดการโครงการ

- การจัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก.

จัดประชุมเครือข่ายของคณะกรรมการแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ จำนวน ๒ ครั้ง (งบประมาณ จัดสรร ครั้งที่ ๑ จำนวน ๑ ครั้ง)

๕.๒ การเตรียมการจัดประชุม

๕.๒.๑ ประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ฯ และ ศพก. ระดับอำเภอ โดยมีวาระการประชุม ดังนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องจากการประชุมครั้งก่อน

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อทราบ

วาระที่ ๕ เรื่องเพื่อพิจารณา

วาระที่ ๖ เรื่องอื่น (ถ้ามี)

๕.๒.๒ รายงานการประชุมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ

๖. ระยะเวลาดำเนินการ

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๘

๗. งบประมาณ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ แผนงานโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อปรับเปลี่ยนผลผลิตทางการผลิต (๐๗๐๑๑ ๑๕๒๐๑ ๓๐๐๒๐ ๐๐๐๐๐) กิจกรรมส่งเสริมระบบเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลผลิตทางการผลิต (๐๗๐๑๑ ๖๔๘๓ ๔๐๘๐ ๐๐๐๐) การบริหารจัดการโครงการ การจัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. การจัดประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับอำเภอ งบประมาณ ๒,๐๐๐ บาท (สองพันบาทถ้วน)

๗.๑.๑ ค่าอาหารกลางวันสำหรับคณะกรรมการ จำนวน ๑๖ รายๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๑๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๖๐๐ บาท

๗.๑.๒ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มสำหรับเกษตรกร จำนวน ๑๖ รายๆ ละ ๑ มื้อๆ ละ ๒๕ บาท เป็นเงิน ๔๐๐ บาท

รวมเป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท (สองพันบาทถ้วน)

/๘. ผลผลิต...

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (output)

- ๑) พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาสู่ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่

๘.๒ ผลลัพธ์ (outcome)

- ๑) เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับ ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร

๘.๓ ตัวชี้วัด

เชิงปริมาณ

- ๑) จัดประชุมคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่า ๒ ครั้ง

เชิงคุณภาพ

- ๑) ประชุม/ประสานงานการดำเนินงานระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับปรุงผลผลิตภาพการผลิตร่วมกันระหว่างคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ด้านเศรษฐกิจ

- แปลงใหญ่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น อัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้น พอเพียงกับค่าใช้จ่ายครัวเรือนตลอดปี

ด้านสังคม

- เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่เติบโตตามความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และรูปแบบของเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลง

ด้านสิ่งแวดล้อม

- เกษตรกรมีความตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยอมรับที่จะปรับตัวและบรรเทาผลกระทบโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต การตลาด ซึ่งจะนำไปสู่การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในอนาคต

๑๐. การติดตามและประเมินผลโครงการ

- ๑๐.๑ ระบบ e-Project เป็นการวัดผลเชิงปริมาณ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

- ๑๐.๒ ระบบ Co-farm.doe.go.th เป็นการวัดผลลัพธ์การดำเนินงานในเดือนมีนาคม - กันยายน ๒๕๖๙

- ๑๐.๓ ระบบ gap๖๒.doe.go.th เป็นการวัดผลเชิงคุณภาพ/ผลลัพธ์การดำเนินงานในเดือนมีนาคม - กันยายน ๒๕๖๙

๑๑. หน่วยงานที่รับผิดชอบรับผิดชอบ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานเกษตรอำเภอดอนพุด

- นายจักษ์นิพัฒน์ พัฒชนะ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
โทรศัพท์ ๐๓๖-๓๙๕๕๘๘๙